صفحه‌آرا: بهروز قلی پور

درگذشت تهیه‌کننده تایتانیک

تهیه‌کننده برنده اسکار «تایتانیک» و «آواتار» از دنیا رفت. جان لاندو، در ۶۳ سالگی، بر اثر سرطان درگذشت. این تهیه‌کننده در سال‌های اخیر به‌شدت درگیر ساخت دنباله‌های «آواتار» بود. این در حالی است که جمیز کامرون قصد دارد شمار «آواتار» را به ۵ فیلم برساند که پنجمین فیلم آن سال ۲۰۳۱ اکران خواهد شد./ مهر

توقف نامیرا

محسن علی‌اکبری، تهیه‌کننده: فیلم سینمایی « نامیرا» یک اثر تاریخی است که با محوریت واقعه کربلا تولید می‌شود، به همین دلیل همزمان با فصل سرمای سال گذشته و از آنجا که نمی‌شد صحنه‌های کوفه را تصویربرداری کنیم، کار را متوقف کردیم. البته برای ادامه پروژه با مشکلات مالی هم مواجه هستیم ./ایرنا

کوتاه‌تر از گزارش

قهرمان خوش‌سیما

نقش‌های به‌یادماندنی برد پیت

بعد از «بابیلون» به کارگردانی دِیمین شزل که سال ۲۰۲۲ اکران شد، برد پیت در فیلمی بازی نکرد؛ تهیه‌کنندگی کرد، صداپیشگی کرد، اما بازی نه. اما امسال قرار است جبران این کم‌کاری را بکند. این روزها هم پیت در فیلم پرخرج «فرمول یک» ساخته جوزف کوزینسکی مشغول بازی است. به همین مناسبت مهم‌ترین نقش‌آفرینی‌های برد پیت را مرور کردیم.

1991

تلما و لوئیز
ریدلی اسکات
Thelma & Louise

نقشی کوتاه اما به یادماندنی در فیلمی سراسر زنانه که موفقیتی بزرگ برای پیت رقم زد. گویا نقش دزد خوش‌سیما اول به جورج کلونی پیشنهاد شده بود، اما در نهایت پیت نقش را به دست آورد.

IMDb 7.6/10

1995

هفت
دیوید فینچر
Seven

دیوید میلز (پیت) که به‌تازگی انتقالی گرفته و ویلیام سامرست (مورگان فریمن) که در آستانه بازنشستگی است، ۲ کارآگاه جنایی‌اند که درگیر پرونده یک قاتل سریالی دگرآزار می‌شوند.

IMDb 8.6/10

1999

باشگاه مشت‌زنی
دیوید فینچر
Fight Club

جوانی بی‌نام (ادوارد نورتن)، مبتلا به بی‌خوابی با جوان عجیب و غریبی به نام تایلر داردن (پیت) آشنا می‌شود و با هم باشگاهی راه می‌اندازند که در آن افراد تا سر حد مرگ با هم مبارزه می‌کنند.

IMDb 8.8/10

2001

یازده یار اوشن
استیون سودربرگ
Ocean's Eleven

دنیل اوشن (جورج کلونی) پس از آزاد شدن از زندان با دوست قدیمی خود راستی رایان (پیت) گروهی یازده‌نفره جمع می‌کنند و دست به سرقت یکی از بزرگ‌ترین خزانه‌های کازینوهای لاس‌وگاس می‌زنند.

IMDb 7.7/10

2009

حرامزاده‌های لعنتی
کوئنتین تارانتینو
Inglourious Basterds

آلدو آپاچی (پیت) فرمانده جوخه کارآزموده و ضدنازی حرامزاده‌ها برنامه ترور هیتلر را می‌چیند و اتفاقا موفق می‌شود که به هدفش برسد.

IMDb 8.4/10

2011

درخت زندگی
ترنس مالیک
The Tree of Life

فیلم معنا و مفهوم زندگی را از دید مردی میانسال با مرور خاطرات کودکی او در دهه ۱۹۵۰ در تگزاس بازسازی می‌کند و آن را با جلوه‌های تصویری به منشأ خلقت پیوند می‌دهد.

IMDb 6.8/10

2019

روزی، روزگاری هالیوود
کوئنتین تارانتینو
Once Upon a Time... in Hollywood

در سال ۱۹۶۹ در لس آنجلس، یک بازیگر تلویزیونی رو به افول به نام ریک دالتون (لئوناردو دی‌کاپریو) به همراه بدلکار حرفه‌ای خود، کلیف بوث (پیت) ناخواسته درگیر ماجرای قتل شارون تیت می‌شوند.

IMDb 7.6/10

2022

قطار سریع‌السیر
دیوید لینچ
Bullet Train

۵ آدمکش حرفه‌ای در یک قطار ژاپنی همدیگر را می‌یابند و می‌فهمند که مأموریت هر یک مرتبط با مأموریت ۴ نفر دیگر است. برد پیت، در نقش لیدی باگ، قاتلی کارکشته اما بدشانس است که از اضطراب رنج می‌برد.

IMDb 7.3/10

سینمای مذهبی

کوفه در لانگ‌شات

۷ نکته درباره «سفیر» فیلمی که پس از گذشت بیش از ۴ دهه همچنان بازپخش می‌شود

گزارش
شهاب مهدوی
روزنامه‌نگار

«سفیر» به‌عنوان نخستین تجربه سینمای ایران در تولید آثار مذهبی - تاریخی با حضور حرفه‌ای‌ها در پشت و جلوی دوربین ساخته شد. ابتدا نعمت حقیقی فیلمبردار «سفیر» بود و با وقفه‌ای که در تولید پیش آمد جای خود را به جمشید الوندی داد. فرامرز قریبیان از معدود بازیگران به‌جا مانده از سینمای قبل از انقلاب در نقش قیس‌بن مسهر، از یاران امام حسین(ع)، نخستین قهرمان سینمای مذهبی - تاریخی ایران شد و برای نقش ابن زیاد هم جلال پیشوائیان بهترین انتخاب ممکن بود. «سفیر» منطبق با الگوی فیلم‌های تاریخی هالیوود دهه‌های ۵۰ و ۶۰ میلادی ساخته شد و قصه‌گویی روان و حادثه‌پردازی‌اش برای تماشاگر جذاب بود و درنهایت به‌عنوان یکی از معدود فیلم‌های خوش‌ساخت سال ۱۳۶۲، بیشترین تماشاگر را یافت.

«سفیر» ابتدا قرار بود فیلمی تلویزیونی باشد

«سفیر» به‌عنوان پروژه‌ای تلویزیونی قرار بود ساخته شود. یک تله‌فیلم ارزان‌قیمت که وقتی طرح اولیه‌اش برای کارگردانی به فریبرز صالح پیشنهاد شد، قرار بود به‌عنوان یک فیلم کوتاه جلوی دوربین برود. صالح در این‌باره گفته است: «وقتی کارگردانی سفیر به من پیشنهاد شد، پس از مطالعه دیدم این سوژه بسیار وسیع‌تر، جادارتر و باارزش‌تر از آن است که در اختیار من گذاشته‌اند، بنابراین پس از مشورت با آقای حدادعادل که آن موقع در تلویزیون حضور داشتند و با موافقت ایشان فیلمنامه کوتاه را با همکاری زنده‌یاد کیهان رهگذر به فیلمنامه‌ای سینمایی مبدل کردیم.»

چگونه فرامرز قریبیان، بازیگر نقش قیس‌بن مسهر شد؟

زمانی که «سفیر» در مرحله پیش‌تولید قرار داشت هنوز تکلیف سینمای ایران مشخص نبود و اغلب بازیگران شاخص سینمای قبل از انقلاب یا از ایران رفته بودند یا امکان فعالیت نداشتند. فرامرز قریبیان از معدود چهره‌های شاخص سینمای قبل از انقلاب بود که به‌عنوان بازیگر سینمای متفاوت شناخته می‌شد و مشکلی برای فعالیت نداشت.
حسن جلایر تهیه‌کننده سفیر در این‌باره می‌گوید: «فرامرز قریبیان هم در آن مقطع از هنرمندان خیلی خوب بود که در عین حال گزیده‌کار هم بود. معمولا با مسعود کیمیایی کار می‌کرد و سر هر پروژه‌ای نمی‌رفت. فیلمفارسی کار نکرد و در همان اوایل انقلاب هم شخصیت، کار و استعدادش به‌گونه‌ای بود که به نقش مدنظر ما برای «سفیر» می‌خورد. به همین دلیل هم او را انتخاب کردیم و سراغ بازیگر دیگری هم نرفتیم.»

هزینه تولید فیلم ۷ یا ۱۵ میلیون تومان؟

زمان اکران عمومی «سفیر» صحبت از هزینه ۱۵میلیونی تولید فیلم بود و از آن به‌عنوان گران‌ترین فیلم سینمای ایران یاد می‌شد؛ نکته‌ای که در نقد ماهنامه فیلم هم به آن اشاره شده بود
البته بعدها حسن جلایر تهیه‌کننده فیلم هزینه تولید را کمتر از میزان اعلا، شده دانست: «حدود ۷میلیون تومان برای سفیر هزینه شد و فروش فیلم به‌گونه‌ای بود که تمام هزینه‌هایش را بازگرداند.»

پرفروش‌ترین فیلم سال، برنامه ویژه نوروز ۶۲

فیلم «سفیر» پس از نمایش در بخش مسابقه نخستین جشنواره فیلم فجر در بهمن ۱۳۶۱، از تاریخ ۲۷ اسفند ۱۳۶۱ به‌عنوان یکی از فیلم‌های اکران نوروزی روی پرده سینماها رفت. فیلم توسط مرکز فرهنگی بنیاد مستضعفان پخش شد و بیشتر هم در سینماهای بنیاد به نمایش درآمد.
رقم فروش فیلم‌های اکران شده در سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۲ جایی ثبت نشده، ولی براساس گزارش‌های روزنامه‌ها «سفیر» پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۶۲ بوده است؛ فیلمی که تهیه‌کننده‌اش می‌گوید: «در سال اول اکران ۱۹میلیون و ۵۰۰هزار تومان فروخته است.»

نقش شهید کلاهدوز در تولید فیلم «سفیر»

فریبرز صالح یکی از کارگردانان تلویزیون بود که از او برای ساخت فیلم «سفیر» دعوت به عمل آمد؛ اما شخصی که بیشترین نقش را در تولید فیلم داشت، شهید یوسف کلاهدوز بود.
زنده‌یاد فریبرز صالح بعدها دراین‌باره گفت: «از طرف شهید یوسف کلاهدوز که از فرماندهان زبده و ارشد سپاه و علاقه‌مند به هنر هفتم بود، دعوت شدم تا فیلمی درباره واقعه نینوا بسازم. در آن زمان هیچ‌گونه امکانات فنی و تدارکاتی که امروزه فراوان است وجود نداشت، حتی مشوق. هنوز حوزه هنری و بنیاد فارابی برپا نشده بودند که این‌همه تجهیزات مدرن فراهم باشد. من این کار را با دوربین‌های کهنه و پرسروصدا و چراغ‌های فرسوده ۳۰سال پیش و با رنجی فرساینده انجام دادم.»

چرا هیچ زنی در بازار کوفه نبود؟

وقتی «سفیر» اکران عمومی شد، نکته‌ای که اغلب منتقدان به آن اشاره کردند غیبت بازیگران زن در فیلم بود. ماهنامه فیلم در نقدی بر «سفیر» این پرسش را مطرح کرد که چرا در بازار کوفه هیچ زنی به چشم نمی‌خورد؟ «سفیر» در دورانی ساخته شد که هنوز تکلیف شیوه حضور زنان در سینما مشخص نبود. البته تهیه‌کننده فیلم معتقد است تعمدی برای غیبت زنان در «سفیر» وجود نداشته است: «برمبنای فیلمنامه کسی به‌دنبال این نبود که هیچ زنی در فیلم نباشد.
زمانی هست که در شکل‌گیری یک درام شخصیت‌های متفاوت و متنوعی دارید، حتی ممکن است قهرمان قصه شما یک خانم باشد، اما این فیلمنامه درام این‌طور شکل گرفته بود که فضای کار کاملا مردانه بود. طبیعتا سفیر امام حسین(ع) که نمی‌تواند خانواده با خود همراه کند.»

۲۴۰ هزار تومان دستمزد قریبیان

فرامرز قریبیان بازیگر اصلی فیلم و از ستاره‌های سینمای ایران در دهه ۶۰، برای بازی در این فیلم چقدر دستمزد گرفت؟ اینطور که حسن جلایر می‌گوید: «قریبیان قرار بوده ۸۰ هزار تومان دستمزد بگیرد، ولی به‌دلیل طولانی شدن کار دستمزد این بازیگر به ۲۴۰هزار تومان رسید.

سریال

نمایش فصل سوم سرزمین مادری

فصل سوم سریال سرزمین مادری از هفته آینده شروع خواهد شد و در آن شاهد ادامه ماجراهای «رهی» و این بار در زمان انقلاب خواهیم بود.
به گزارش همشهری، سریال سرزمین مادری به کارگردانی کمال تبریزی بین سال‌های ۸۷ تا ۹۶ ساخته شد و نخستین بار بهمن سال ۹۲ با نام سرزمین کهن روی آنتن رفت.
قرار بود سریال یک‌ماه پیش از این تاریخ پخش شود. اما برای انجام اصلاحاتی پخش سریال به بهمن ماه موکول شد. روند این پخش هم چندان ادامه پیدا نکرد و بعد از چند قسمت متوقف شد. این بار به‌دلیل اعتراض بختیاری‌ها به یکی از دیالوگ‌های سریال.
به هر حال همان دیالوگ و اعتراضات بختیاری‌ها باعث شد سریال دیگر از تلویزیون پخش نشود تا اینکه سال ۱۴۰۲ از طریق تلوبیون منتشر شد.

بازیگرانی که در فصل سوم تغییر کردند

اصلی‌ترین بازیگر این سریال که در فصل سوم حضور نخواهد داشت، شهاب حسینی است.
او که در فصل پیش بازیگر نقش رهی در جوانی بود، در این فصل که این شخصیت وارد میانسالی شده جایش را به آرش مجیدی داده است.
به جز این تغییر، بازیگرانی هم به این فصل اضافه شده‌اند. ازجمله کورش سلیمانی، سعید راد، گلچهره سجادیه، بابک حمیدیان، مهران رجبی، حسین مهری، مجید سعیدی، حسین عابدینی و لیلا برخورداری.

پلان

رفقای خوب

همکاری هادی حجازی‌فر با مهدویان در ۴ فیلم رفاقت جدیدی را شکل داد و حالا این دو رفیق با ساخت فیلم و سریال مخاطبان خود را دارند. همکاری محمدحسین مهدویان و هادی حجازی‌فر در فیلم سینمایی «ایستاده در غبار» شکل گرفت.
این همکاری بعدتر ساخت ۳فیلم دیگر را رقم زد و با ساخت «درخت گردو» همکاری حجازی‌فر با مهدویان قطع شد اما دوستی و رفاقتشان ادامه داشت. حالا این دو در سریال‌سازی در شبکه نمایش خانگی رقیب محسوب می‌شوند.

■ مهدویان بعد از «ماجرای نیمروز ۲» یا همان «رد خون» فیلم‌هایی چون «درخت گردو»، «مرد بازنده» و سریال «زخم کاری» را ساخت؛ فیلم‌هایی که شاید گمان می‌رفت هادی حجازی‌فر در آنها به‌عنوان نقش اول حضور داشته باشد اما این اتفاق نیفتاد.
■ حجازی‌فر در گفت‌وگویی که با همشهری داشت از شکل‌گیری رفاقتش با مهدویان می‌گوید: با توجه به تجربه موفق «ایستاده در غبار» با مهدویان و بچه‌های تیمش رفیق شدم. شناخت متقابلی به‌وجود آمده بود و رفاقت، کار را پیش می‌برد. مسئله اعتمادی بود که میان من و حسین مهدویان به‌وجود آمده بود. از دل این اعتماد بود که می‌شد پیشنهاد داد و کارگردان هم پیشنهاد را قبول کند.
■ حجازی‌فر در اوج شهرت و اعتبار و به‌عنوان یکی از پدیده‌های بازیگری دهه ۹۰ و بعد از خداحافظی کاری با مهدویان جوان با ابراهیم حاتمی‌کیا همکاری کرد. خودش دراین باره می‌گوید: از نوجوانی تحت‌تأثیر فیلم‌های حاتمی‌کیا بودم. تمام فیلم‌هایش را از همان زمان می‌دیدم و دنبال می‌کردم. عاشق «دیده‌بان» بودم و هستم. «از کرخه تا راین» را شاید ۵۰ بار دیده بودم یا «آژانس شیشه‌ای» که خیلی دوستش داشتم. یکی از آرزوهایم این بود که با حاتمی‌کیا کار کنم.
■ در کارنامه هادی حجازی‌فر بعد از بازی در فیلم‌های مهدویان، کارگردانان متفاوتی دیده می‌شوند. این بازیگر آخرین فیلمش حضور در «صبحانه با زرافه‌ها»ی سروش صحت بود که به‌نظر می‌رسد تا امروز به‌خاطر حجم زیاد اصلاحات اکران نشده. در کارنامه فیلمسازی مهدویان هم فیلم سینمایی «شیشلیک» اجازه اکران نگرفت.